

МАТЕРІАЛИ ДРУКУЮТЬСЯ
УКРАЇНСЬКОЮ, РОСІЙСЬКОЮ,
ПОЛЬСЬКОЮ ТА АНГЛІЙСЬКОЮ МОВАМИ

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

*Міжнародної
науково-практичної конференції
молодих вчених,
курсантів і студентів*

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Львів – 2014

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

канд. техн. наук	Рак Т.Є. – головний редактор
канд. техн. наук	Половко А.П. – заступник головного редактора
д-р техн. наук	Гащук П.М.
д-р техн. наук	Грицюк Ю.І.
д-р техн. наук	Гудим В.І.
д-р техн. наук	Гуліда Е.М.
д-р психол. наук	Кривописина О.А.
д-р с.-г. наук	Кузик А.Д.
д-р техн. наук	Рак Ю.П.
д-р техн. наук	Семерак М.М.
д-р фіз.-мат. наук	Стародуб Ю.П.
д-р фіз.-мат. наук	Тацій Р.М.
канд. техн. наук	Башинський О.І.
канд. геолог. наук	Карабин В.В.
канд. техн. наук	Кирилів Я.Б.
канд. фіз.-мат. наук	Меньшикова О.В.
канд. хім. наук	Мірус О.Л.
канд. техн. наук	Пархоменко Р.В.
канд. техн. наук	Рудик Ю.І.
канд. техн. наук	Шелюх Ю.Є.

стану дитини (38 – 60), це свідчить про те, що творчі особистості неординарно та безпосередньо сприймають навколишній світ і часто виходять за його створені рамки, тобто слідує життєвому принципу почуттів, що притаманне «Его»- стану дитини. Як зазначав Е. Берн: «дитина – це джерело інтуїції, творчості, спонтанних спонукань і радості.» [1, с. 53].

100% респондентів експериментальної вибірки отримали високі бали (6 – 8) по шкалам рівня розвитку наочно – образного і словесно – логічного типу мислення. Словесно – логічний тип мислення відрізняється високим вербальним інтелектом, що притаманний письменникам, поетам та журналістам. Наочно – образний тип мислення характерний особистостям з художнім складом розуму, які можуть представити і те, що було, і те, що буде, і те, чого ніколи не було і не буде. Це наприклад, художники, режисери. Оскільки, у різних сферах діяльності потрібні творчі відкриття, тому необхідно розвивати різноманітні типи мислення у поєднанні з високим рівнем креативності у проявах творчості. Креативні здібності притаманні особистості з будь-яким типом мислення.

Також, ми отримали високі результати рівня розвитку особистісної креативності (60 – 70) та чотирьох складових структури творчої особистості: схильність до ризику (15 – 17), допитливість (16 – 22), складність (14 – 20), уява (15 – 20). Це свідчить про те, що респонденти схильні до ризику, вони здатні створювати щось нове, а не лише користуватися вже існуючим та перевиреним. Допитливість та складність є особливо важливими в процесі творчості, оскільки вони мотивують та спонукають особистість до пізнання нового та до пошуку й розв'язання проблем. Необхідною складовою є розвиток творчої уяви, так як вона сприяє баченню кінцевого творчого продукту в думках. Таким чином, високий рівень креативності та основних складових творчої особистості є необхідною умовою розвитку психосоціотипу творчої особистості.

За результатами кореляційного аналізу встановлено зв'язки між високим рівнем творчих здібностей і словесно – логічним типом мислення, схильністю до ризику, наочно – образним типом мислення, «Его» – станом дитини, складністю, уявою, допитливістю, креативністю. Отримані результати проведеного експериментального дослідження свідчать, що важливими складовими психосоціотипу творчої особистості студентів є високий рівень креативності (схильності до ризику, допитливості, уяви, складності) та «Его» – стану дитини.

Література:

1. Берн Э. Игры, в которые играют люди. Люди, которые играют в игры, – СПб.: Лениндат, 1992. – 400с.
2. Моляко В.О. Методологічні та теоретичні проблеми дослідження творчої діяльності. // Стратегії творчої діяльності: школа В.О. Моляко. / За загальною редакцією В.О. Моляко. – К.: «Освіта України», 2008. – 702 с.
3. Ярошевский М.Г. Психология творчества и творчество в психологии // М.Г. Ярошевский, "Вопросы психологии", – №6, 1985. – С.14 – 26.

УДК. 159.9:316.77

КОМУНІКАТИВНІ БАР'ЄРИ СПІЛКУВАННЯ ЯК ПСИХОЛОГІЧНА ПРОБЛЕМА

Сало О.І.

Сірко Р.І., канд. психол. наук, доцент,
заступник начальника кафедри практичної психології та педагогіки
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

В час техногенного комунікативно-інформаційного вибуху, який зараз переживає весь світ і Україна зокрема, вийшов на перший план обмін інформацією через засоби масової комунікації. Втрачається емоційність, чуттєвість. Внаслідок цього втрачаються навички спілкування. Невміння говорити і слухати призводить до утворення бар'єрів у спілкуванні, до неможливості висловити свою думку, дійти розуміння у спірних питаннях. У ряді випадків такі перешкоди мають психологічний характер: надмірна сором'язливість, скритність, неприязнь або недовіра до оточуючих.

Поняття спілкування детально розглядається в працях дослідників цієї проблеми (О.О. Бодальова, О.О. Леонтєва, В.В. Рижова, В.А. Семиченко та ін.) [1,5,7,8]. Процес комунікації у широкому розумінні тотожний спілкуванню, адже ці поняття мають спільну семантичну основу, багатозначні у використанні в буденному та науковому розумінні, а також близькі за виконуваними функціями (М.Н. Корнєв, А.Б. Коваленко) [4]. Отже, комунікативними якостями особистості можна вважати ті, що виявляються у процесі спілкування.

Комунікація (від лат. communication – повідомлення, передача) – це передача інформації від однієї системи до іншої через посередництво спеціальних матеріальних носіїв, сигналів. Комунікація – необхідна передумова функціонування і розвитку всіх соціальних систем, бо вона забезпечує зв'язок між людьми, робить можливим накопичення і передачу соціального досвіду, трансляцію культури.

Однією з важливих особливостей міжособистісної комунікації, яка пов'язана з умовами людського спілкування є виникнення специфічних комунікативних бар'єрів. Ці бар'єри є соціально-психологічними за своїм характером [6]. Комунікативний бар'єр – це психологічна перепона різного походження, яку реципієнт встановлює на шляху небажаної, втомлюючої або небезпечної інформації.

Найчастіше дослідники виділяють такі бар'єри міжособистісної комунікації:

- уникнення (уникнення контактів з небажаними особами);
- авторитет (обезцінення інформації за рахунок зниження авторитету комунікатора);
- нерозуміння, яке може виникати внаслідок різних причин, зокрема, фонетичного бар'єру (невизначність мови, мова з великою кількістю слів-паразитів);
- семантичний бар'єр (жаргон, сленги);
- стилістичний бар'єр (наприклад, критичні зауваження, неемоційність читання казки дітям, використання імперативного стилю ("ти повинен"), категоричні слова);
- логічний бар'єр (логіка є або дуже складною, або спрощеною). Комунікатор завжди повинен вибирати адекватну для даного моменту систему доказів [2].

Те саме повідомлення може по-різному сприйматися різними людьми. Вміння стати на позицію іншої людини є життєво необхідним умінням для дієвого спілкування. Для того, щоб повідомлення справило належний ефект, необхідно брати до уваги точку зору слухача. При роздумах, як сформулювати фразу, слід враховувати наступні чинники:

- точку зору слухача;
- те, що слухач уже знає про предмет розмови;
- якої подальшої інформації щодо предмета розмови слухач потребує.

Враховуючи ці чинники, можна сформулювати повідомлення так, що слухач легко його зрозуміє.

Саме тому, усунути комунікативні бар'єри можливо шляхом удосконалення спілкування. Тобто, пояснювати власні ідеї до початку їх передавання, висловлюватися чітко й однозначно, стежити за власними жестами, позами, інтонаціями, враховувати психологічний стан, потреби, інтереси і рівень підготовленості людей, правильно вибирати методи і засоби комунікації, встановлювати якісний зворотний зв'язок тощо.

Література:

1. Бодальов А.А. Личность и общение. – М., 1983.
2. Доценко Е.Л. Психология манипуляции. – М., 1996.
3. Кондратьев М.Ю. Подросток в замкнутом круге общения. М., 1997.
4. Корнєв М.Н., Коваленко А.Б. Соціальна психологія. – К., 1995.
5. Леонтєв А.А. Психология общения. – М., 1997.
6. Майерс Д. Социальная психология. – СПб, 1997.
7. Рижов В.В. Психологические основы коммуникативной подготовки педагога. Нижний-Новгород: ННГУ, 1994
8. Семиченко В.А. Психология общения К.: «Магістр-S» 1998.
9. Цимбалюк І.М. Психологія спілкування: Навч. посібник. – К.: ВД "Професіонал", 2004.